

J.U. AGENCIJA
ZA UPRAVLJANJE
ZAŠTIĆENIM
PRIRODNIM
VRIJEDNOSTIMA
NA PODRUČJU OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE

Godišnjak 2018

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

www.obz-zastita-priode.hr

J.U. AGENCIJA
ZA UPRAVLJANJE
ZAŠTIĆENIM
PRIRODNIM
VRIJEDNOSTIMA
NA PODRUČJU OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE

J.U. AGENCIJA
ZA UPRAVLJANJE
ZAŠTIĆENIM
PRIRODNIM
VRIJEDNOSTIMA
NA PODRUČJU OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE

Godišnjak 2018

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

br. 02

Za izdavača:
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
Davor Mikulić, dipl.ing.
Uredila i pripremila: Željka Vrebac, dipl.ing.

Županijska 4/III
31 000 Osijek
info@obz-zastita-prirode.hr
+385 -31-200-425

TIJELA USTANOVE:

UPRAVNO VIJEĆE

Predsjednik upravnog vijeća:
prof. dr. sc. Srećko Tomas

Članovi upravnog vijeća:

Nataša Tramišak, dipl.iur.
doc.dr.sc. Dinko Jelkić
Vlado Jumić, dipl.ing.šum.
Mario Spajčić, dipl.ing.grad.

RAVNATELJ

Davor Mikulić, dipl.ing. agr.

STRUČNI VODITELJ

Ivana Buzuk, dipl.ing. agr.

J.U. AGENCIJA
ZA UPRAVLJANJE
ZAŠTIĆENIM
PRIRODNIM
VRIJEDNOSTIMA
NA PODRUČJU OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE

UVOD

Javna ustanova pravna je osoba registrirana po Zakonu o ustanovama te ustanova koja je osnovana temeljem članka 130. Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 15/18.).

Ustanova obavlja djelatnosti

- zaštite, održavanja i promicanja zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Osječko-baranjske županije u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara
- nadzor nad provođenjem uvjeta i mjera zaštite prirode na zaštićenim područjima kojima upravlja Ustanova.
- ustanova može obavljati i druge poslove koji služe obavljanju navedenih djelatnosti, ako se oni u manjem opsegu ili uobičajeno obavljaju uz opisanu djelatnost.
- rad Ustanove je javan. Ustanova je dužna izvješćivati javnost putem sredstava javnog priopćavanja o svim radnjama koje imaju utjecaj, ili bi mogle imati utjecaj na zaštitu prirode i okoliša.

Uvod	02
Zaštićena područja Osječko - baranjske županije	04
Projekti	06
Ecosystem Services Assessment of Wetlands in Croatia - Serbia cross border region EcoWet: INTEREG IPA Serbia – Croatia ...	06
Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000	07
COOP MDD - PROGRAM UPRAVLJANJA PREKOGRANIČNOG REZERVATA BIOSFERE MURA-DRAVA-DUNAV -Transboundary Managment Programme for the planned 5 - country	08
Održana početna konferencija EU Interreg projekta „Coop MDD“	09
NATURAVITA - Razminiravanje, obnova i zaštita šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim i NATURA 2000 područjima u Dunavsko - Dravskoj regiji	10
Promicanje održivog razvoja prirodne baštine	11
Zelene staze Drave i Dunava	11
Parkovni biseri Slavonije	11
Uređenje šumsko poučne staze Kolođvar na području općina Antunovac; Ivanovac/Čepin	12
Interreg Hrvatska - Srbija; Istraživanje Pčelarica (<i>Merops apiaster</i>) u prekograničnom području Hrvatske i Srbije	13
Radionica: "Zaštita prirode u poljoprivredi"	14
Monitoring ciljanih vrsta	16
Monitoring Bijele rode - <i>Ciconia ciconia</i>	16
Monitoring ciljane vrste zmije Žuta poljarica - <i>Dolichophis caspius</i>	17
Monitoring ptica močvarica na Dunavu i Dravi	18
Monitoring čaplji	19
Monitoring šišmiša (<i>Chiroptera</i>) u Sakralnim objektima na području Osječko – baranjske županije	20
Obilježavanje važnijih datuma u zaštiti prirode	21
Međunarodni dan Dunava	22
Noć šišmiša	23
Međunarodni dan rijeke Drave	24
Obilježen svjetski dan ptica	26
Skup ravnatelja u Metkoviću	26
5 th Steering committee meeting and partner workshop Coop MDD	27
Potpisan memorandum o suradnji upravljača Unesco rezervata biosfere Mura – Drava- Dunav	27
Kopački rit jučer, danas, sutra 2018. – 7. Simpozij s međunarodnim djelovanjem	28
12. Skup stručnih službi u Nacionalnom parku Brijuni	28
Velika akcija čišćenja u Parku prirode Kopački rit	29
Special International event for Local Communities in TBR MDD 8th – 11th of November	30
Velika Polana and Kick-off of the Amazon of Europe Bike Trail project	30

ZAŠTIĆENA PODRUČJA OSJEČKO – BARANJSKE ŽUPANIJE

Na području županije zakonom je zaštićeno 18 područja, u šest kategorija zaštite (park prirode, posebni rezervat, regionalni park, značajni krajobraz, spomenik parkovne arhitekture i spomenik prirode). Zaštićena područja čine oko 20,45% površine Županije, a njima upravljaju javne ustanove.

Javna ustanova Agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije upravlja s 16 zaštićenih područja u kategoriji posebnog ornitološkog rezervata, regionalnog parka, značajnog krajobraza, spomenika prirode i spomenika parkovne arhitekture.

Parkom prirode i posebnim zoološkim rezervatom upravlja Javna ustanova park prirode Kopački rit.

Osim Zakonom zaštićenih područja na teritoriju Osječko-baranjske županije postoje i područja zaštićena unutar sustava NATURE 2000 (europske ekološke mreže).

Tablica 1: Popis područja ekološke mreže NATURA 2000 na području Osječko-baranjske županije

REDNI BROJ	ŠIFRA PODRUČJA	NAZIV PODRUČJA
Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS		
1.	HR 200728	Biljsko groblje
2.	HR 200730	Bistrinci
3.	HR2001308	Donji tok Drave
4.	HR2001354	Područje oko jezera Borovik
5.	HR2001309	Dunav s Kopačkog rita
6.	HR2001085	Ribnjak Grudnjak s okolnim šumskim kompleksom
7.	HR2001086	Breznički ribnjak
8.	HR2001328	Lonđa i obronci Dilja
9.	HR2000573	Petrijevci
10.	HR2000394	Kopački rit
11.	HR2000623	Šume na Dilj gori
12.	HR5000015	Srednji tok Drave
Područja očuvanja značajna za ptice - POP		
1.	HR1000016	Podunavlje i donje Podravlje
2.	HR1000011	Ribnjaci Grudnjak i Našički ribnjak

Tablica 2: Popis zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Osječko-baranjske županije

ZAŠTITNA KATEGORIJA	NAZIV	GRAD/OPĆINA	POVRŠINA (ha)	GODINA ZAŠTITE
Park prirode	Kopački rit	Bilje	17.700,00	1976./1999
Posebni rezervat	Zoološki (Kopački rit)	Bilje	7.228,00	1967.
	Podpanj (ornitološki)	Donji Miholjac	84,99	1997.
Regionalni park	Mura – Drava	Belišće Bilje Darda Donji Miholjac Erdut Jagodnjak Marijanci Osijek Petlovac Petrijevc Podravska Moslavina Valpovo Viljevo	26.102,49	2011.
Značajni krajobraz	Erdut	Erdut	160,00	1974.
Spomenik parkovne arhitekture	Bilje - Park oko dvorca princa Eugena Franje od Savoye i Piemonta	Bilje	8,8	1975.
	Čepin - Park oko dvorca Adamovich (Knobloch)	Čepin	2,03	1975
	Dalj – Patrijarški park	Erdut	1,21	1973
	Donji Miholjac - Park oko dvorca Hillebrand von Prandau i Mailath	Donji Miholjac	9,63	1958.
Spomenik prirode	Đakovo - Perivoj J.J.Strossmayera	Đakovo	8,65	1968.
	Đakovo – Mali park	Đakovo	1,01	1970.
	Kneževo – Park Marije Christine	Popovac	14,05	1976.
	Našice - Perivoj oko Dvorca obitelji Pejačević	Našice	34,34	1949.
	Osijek - Park Kralja Petra Krešimira IV	Osijek	2,43	1973.
	Osijek - Perivoj Kralja Tomislava	Osijek	18,43	1973.
	Tenja - Park oko dvorca Adamović Čepinski	Osijek	2,91	1973.
	Valpovo - Park oko dvorca Prandau Normann	Valpovo	24,88	1958.
	Travnjačka površina na Biljskom groblju	Bilje	0,63	2001.

PROJEKTI

Javna ustanova aktivno se uključila u provedbu projekata, gdje iz sredstava EU osigurava aktivnosti monitoringa, revitalizacije zaštićenih područja, uređenja poučnih staza i ostalo. Sve te aktivnosti, odnosno projekti imaju za cilj upoznavanja javnosti s vrijednostima zaštićenog područja i svojti.

Ecosystem Services Assessment of Wetlands in Croatia - Serbia cross border region EcoWet: INTEREG IPA Serbia -Croatia

Cilj projekta je doprinijeti zaštiti i održivom korištenju močvarnih ekosustava u poplavne doline Dunava u Hrvatskoj – Srbija prekograničnoj regiji vrednovanja njihovih usluga ekosustava. **Ukupna vrijednost projekta je 355,013.14 €.**

ODRŽAN PRVI TRENING U OKVIRU ECOWET PROJEKTA

Procjena usluga vlažnih ekosustava u prekograničnom području Hrvatska – Srbija

U periodu od 13. do 15. veljače 2018. godine, u Sremskoj Mitrovici, Posjetiteljski centar SRP Zasavica, održan je prvi trening u okviru EcoWet projekta, koji financira Europska unija u kroz INTEREG IPA programa prekogranične suradnje Hrvatska-Srbija, a implementiraju ga Udruga za zaštitu prirode i okoliša Zeleni Osijek i Javna Ustanova Agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko – baranjske županije u Hrvatskoj kao i Pokret gorana Srijemske Mitrovice i Pokrajinski zavod za zaštitu prirode iz Srbije.

Treningu je prisustvovalo više od 50 sudionika – upravljača zaštićenih prirodnih područja, Predstavnici PP Kopački rit, Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku, J.U. za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima vukovarsko-srijemske

županije, Hrvatskih voda, nevladinih organizacija, predstavnika lokalne samouprave, javnih poduzeća, fakulteta i drugih sektorskih agencija iz Hrvatske i Srbije.

Sudionici su tijekom treninga stekli znanja neophodna za prvu fazu procjene usluga ekosustava, koja obuhvaća identifikaciju tipova staništa i usluga vlažnih ekosustava, kao i analizu korisnika zainteresiranih za njihovo održivo korištenje. Tijekom rada u grupama sudionici su imali priliku stečeno znanje primijeniti u praksi na konkretnim pilot područjima: Posebnom ornitološkom rezervatu Podpanj i ribnjacima Donji Miholjac, Sjevernom dijelu hrvatskog Podunavlja i Spačvanskom bazenu iz Hrvatske kao i Specijalnom rezervatu prirode Zasavica, Bari Trskovači i Bosutskim šumama iz Srbije.

Ovo je ujedno bila i prilika da sudionici ojačaju stara i uspostave nova prekogranična partnerstva, ali i da razmjene iskustva i potaknu ideje neophodne za dugoročno očuvanje zajedničkih prirodnih resursa prekogranične regije.

RAZVOJ OKVIRA ZA UPRAVLJANJE EKOLOŠKOM MREŽOM NATURA 2000

tzv. "Okvira za prioritetne aktivnosti". Države članice EU obvezne su na svom teritoriju uspostaviti ekološku mrežu koju čine područja važna za očuvanje ptica (POP) te područja važna za očuvanje ugroženih stanišnih tipova i vrsta (POVS) navedenih na dodacima Direktive o pticama i Direktive o staništima. Najkasnije u razdoblju od 6 godina nakon usvajanja, države članice moraju uspostaviti mjere očuvanja za svako područje. Ekološka mreža Hrvatske obuhvaća 38 POP (SPA) i 741 POVS (SCI) područja odnosno 37 % kopnenog teritorija i 15 % obalnog mora. Tim se udjelom ekološke mreže Hrvatska svrstala u sam vrh EU-a.

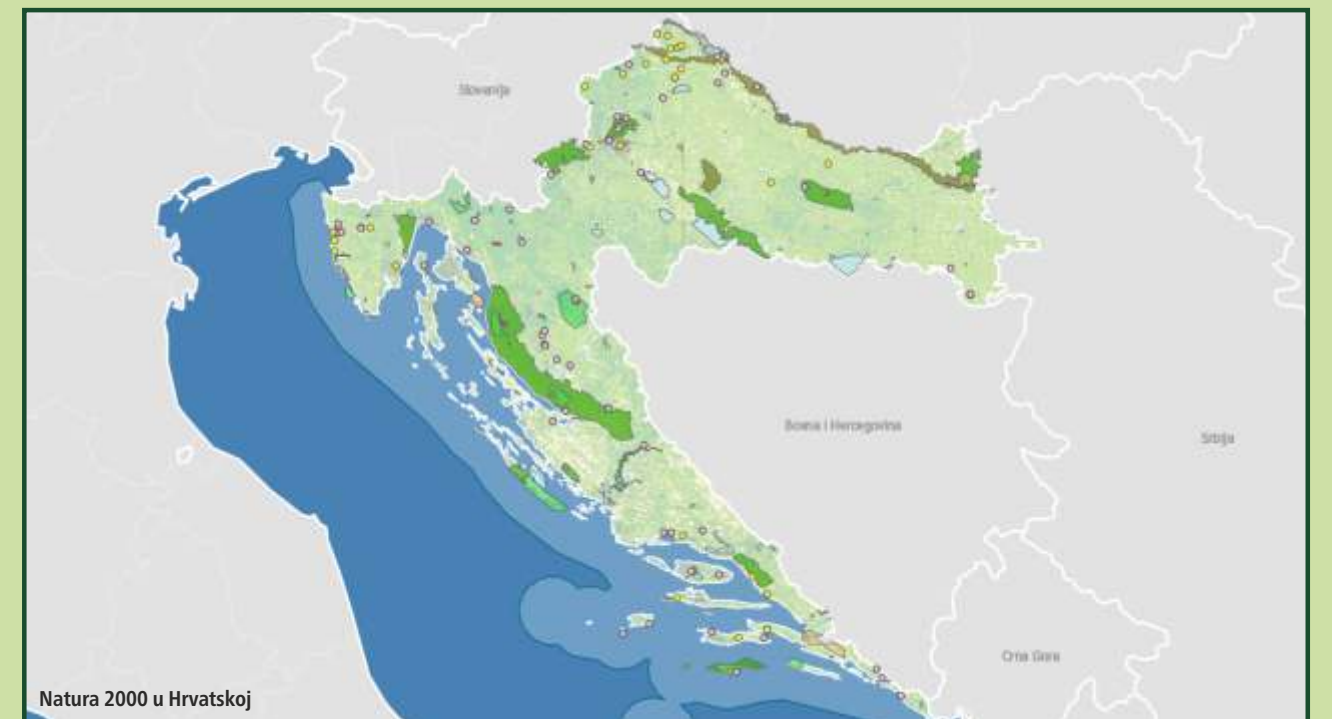
Cilj projekta je razvoj upravljačkog okvira za ekološku mrežu Natura 2000.

U utorak 19. lipnja 2018. održala se konferencija projekta "Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000" u Nacionalnom parku Plitvička jezera u konferencijskoj dvorani Hotel "Jezero" na kojoj su sudjelovali ravnatelj i stručna voditeljica iz naše Javne ustanove. U okviru projekta predviđa se izrada planova upravljanja za najmanje 40 % područja ekološke mreže, te izrada programa zaštite šuma. Projekt također obuhvaća i praćenje učinkovitosti mjera očuvanja slatkovodnih ekosustava, edukacijske aktivnosti i terensko prikupljanje podataka u svrhu određivanja stanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova. U cilju osiguranja financijske održivosti upravljanja ekološkom mrežom, projekt obuhvaća

Korisnik projekta je Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za zaštitu prirode (MZOE- UZP) partner projekta je Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP), dok su javne ustanove za upravljanje nacionalnim parkovima ili parkovima prirode te javne ustanove za upravljanje ostalim zaštićenim područjima ili drugim zaštićenim dijelovima prirode te Hrvatske vode suradnici na projektu. **Ukupna vrijednost projekta: 186.497.150,80 HRK, EU sufinanciranje: 158.503.452,80 HRK, razdoblje provedbe projekta: lipanj 2017.- prosinac 2022.**

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

Natura 2000 u Hrvatskoj

Biosphere Reserve "Mura – Drava – Danube" INTERREG DANUBE – Cilj projekta je uskladiti prakse upravljanja u 12 zaštićenih područja duž prekograničnog rezervata biosfere Mura- Drava- Dunav (TBR MDD) i podići svijest o jedinstvenoj prirodnoj vrijednosti "Europske Amazone" i dobitima koje dinamični riječni ekosustavi pružaju lokalnim zajednicama. **Ukupna vrijednost projekta je 2,154,000 €.**

Rezervati biosfere omogućuju zaštitu prirode i osiguravaju održivi razvoj

Partneri u projektu „Coop MDD“ posjetili su Rezervat biosfere na rijeci Elbi u Njemačkoj kako bi se upoznali s dobrim

Radionice u Velikoj polani Slovenija - Steering Committee Meeting and Partner Workshop

praksama upravljanja i uključivanja lokalnog stanovništva Havelberg, Dessau – Prošli tjedan su partneri projekta „Coop MDD“, financiranom od strane Europske unije kroz Interreg Danube Transboundary Programme 2014-2020, posjetili rezervat biosfere na rijeci Elbi u Njemačkoj. Rezervat biosfere Flusslandschaft Elbe poznat je po svojim projektima obnove i uspješne integracije lokalnih poduzetnika u turističku ponudu regije.

Rijeka Elba ili Laba u Češkoj, gdje izvire, jedan je od glavnih riječnih tokova u Srednjoj Europi. Elba izvire u planinama Krkonoše na granici Češke i Poljske, zatim čini širok luk preko Češke u istočnu Njemačku, te dalje teče sve do Sjevernog mora. Stoljećima je bila korištena za prijevoz robe teretnim brodovima preko srednje Europe, što je dovelo do velikih promjena njenog toka i korita.

Uspostavom UNESCO-ovog rezervata biosfere i zajedničkim naporima za obnovu rijeke i njenih staništa od strane nacionalnih i regionalnih vlada te nevladinih organizacija, život se vratio u rijeku Elbu i njezine pritoke, poput rijeke Havel. Upravljači rezervata biosfere stvorili su mrežu lokalnih proizvođača koji nude lokalne proizvode i usluge te time obogaćuju turističku ponudu cijelog područja.

„Vidjeli smo kako se dugogodišnjim radom postiže suradnja s lokalnim stanovništvom te kako i oni sudjeluju u odgovarajućem upravljanju rezervatom biosfere kroz svoju ponudu. Imali smo priliku vidjeti na koji se način provodi revitalizacija rijeke Elbe i njene pritoke, rijeke Havel, te uvidjeti koliko je suradnje potrebno kako bi se i stanovništvo aktivno uključilo u proces revitalizacije rijeke“, rekla je Ivana Korn Varga iz WWF Adrije.

Učinkovita suradnja između lokalnih, regionalnih i nacionalnih vlasti iznimno je bitna, bez obzira da li se radi o uspostavljanju održive turističke destinacije, širenju središnje zone zaštite (zone jezgre) ili obnovi poplavnih šuma.

„Uspješno poslovanje rezervata biosfere, kao što smo vidjeli na rijeci Elbi, moguće je samo ako se sve zainteresirane strane i državne institucije povežu i dogovore najbolja rješenja kako bi razvoj bio održiv. Rezervat biosfere na Elbi uspostavio je partnerstvo s poljoprivrednicima, obrtnicima, restoranima, hotelima i turističkim agencijama. Zahvaljujući tome, koristi od rezervata biosfere ima i lokalno gospodarstvo te stanovnici. Dobrom suradnjom se povećava potpora građana za ostvarivanje daljnjih projekata zaštite prirode, koji nude osnovu za održivi razvoj“, rekla je Magdalena Wagner, voditeljica projekta „Coop MDD“ iz WWF Austrije.

Održana početna konferencija EU Interreg projekta „Coop MDD“

Početna konferencija projekta „Coop MDD“ u kojem sudjeluje Javna ustanova kao jedan od 9 partnera s područja planiranog Rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav, održana je u Noskovicima od 28. veljače do 2. ožujka 2017. godine. Taj projekt provodi se u sklopu programa Interreg Danube Transnational Programme. Aktivnosti projekta planiraju se provoditi na području 5 europskih zemalja i to: Austrije, Slovenije, Mađarske, Hrvatske i Srbije.

Ukupni budžet projekta je 2.154.000,00 eura, a omjer sufinanciranja je 85 % EU, a 15 % partneri. Vrijeme provedbe projekta je 2,5 godine, a planiran završetak je 30. lipanj 2019. godine.

Nositelj projekta je Međunarodni fond za zaštitu prirode, Ured Austrija (WWF Austrija), a ostali projektni partneri su: Državni ured Styria, Odjel za zaštitu prirode (Austrija), Institut za zaštitu prirode (Slovenija), Općina Velika Polana (Slovenija), Javne ustanove za zaštitu prirode Koprivničko-križevačke županije, Virovitičko-podravske županije i Osječko-baranjske županije (Hrvatska), NP Balathon felvideki (Mađarska), WWF Adria (Hrvatska), Vojvodina šume (Srbija) i Institut za zaštitu prirode Vojvodine (Srbija).

Osnovni cilj projekta je uskladiti prakse upravljanja u zaštićenim područjima između 12 zaštićenih područja u pet zemalja unutar predloženog rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav s ciljem održivog upravljanja, prezentacije i promocije područja koje će kada bude proglašeno na području svih 5 zemalja biti najveće zaštićeno područje u Europi.

U svakoj od zemalja partnera odabrana su pilot područja na kojima će se provoditi aktivnosti. Planiraju se izraditi akcijski planovi, koji će imati prekogranični učinak, a aktivnostima projekta žele se osigurati preduvjeti za bolju suradnju između institucija koje upravljaju područjem predloženog Rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav i njegovih dionika. Svi partneri provodit će i promotivno edukativne aktivnosti, razvijajući programe za mlade zajedničkog naziva River Schools. Također se želi razviti sustav koji će omogućiti jačanje kapaciteta upravljanja kako bi se povećala svijest javnosti o vrijednosti i važnosti očuvanja prirode i njenih posebno vrijednih područja.

NATURAVITA

NATURAVITA – Razminiranje, obnova i zaštita šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim i NATURA 2000 područjima u Dunavsko – Dravskoj regiji

Operativni program "Konkurentnost i kohezija" za financijsku perspektivu 2014 – 2010. "Razminiranje, obnova i zaštita šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim i Natura 2000 područjima.

Cilj projekta: razminiranje, obnova i zaštita šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim i NATURA 2000 područjima u dunavskoj-

dravskoj regiji. Javna ustanova Agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije će kao partner u projektu Naturavita sudjelovati u osmišljavanju edukacijsko -posjetiteljskih programa na prostoru lugarnice na ulazu u Kopački rit od prigradskog naselja Podravlje. Programi bi bili tako osmišljeni da se ne kose sa ponudom Kopačkog rita. Nakon završetka objekta Javna ustanova Agencija bi dobila isti na upravljanje.

Ukupna vrijednost projekta je 42 milijuna €.

PROMICANJE ODRŽIVOG RAZVOJA PRIRODNE BAŠTINE

Javna ustanova aktivno se uključila u provedbu projekata **Promicanja održivog razvoja prirodne baštine a to su Zelene staze Dunava i Drave i Parkovni biseri Slavonije.**

Zelene staze Dunava i Drave je projekt Grada Belišća i Općine Erdut. Projektno područje **Zelenih staza Dunava i Drave** dio je kontinentalnog područja Republike Hrvatske. Prirodno naslijeđe i bogatstvo vode Dunav i Drava, šume i šumsko područje, bogat i očuvan sustav biljnih i životinjskih zajednica, zaštićena područja prirode, kulturna, povijesna i arheološke baštine je ono što područje čini specifičnim.

Kako bi se područje sačuvalo od daljih negativnih antropogenih utjecaja višestruko je zaštićeno u okviru Zaštićenog krajobraza Erdut kao važnog prirodnog predjela velike krajobrazne vrijednosti s jedinstvenim obilježjima lesnih padina prema Dunavu, Regionalnog parka Mura - Drava koji se proteže duž vodotoka kroz pet županija, od Međimurja sve do ušća Drave u Dunav kod Aljmaša kao i područja ekološke mreže Natura 2000 u svojstvu međunarodno važnog područja za ptice, divlje svojte i stanišne tipove i time predstavlja resurs koji se može staviti u funkciju turizma i turističkog razvoja.

Cilj projekta je povećanje privlačnosti i obrazovnog kapaciteta uz uspostavu boljeg upravljanja posjetiteljima na području Zelenih staza Dunava i Drave te razvijanje javne svijesti o važnosti očuvanja bioraznolikosti kroz promociju zaštićenog krajobraza Erdut, Regionalnog parka Mura – Drava i ekološke mreže Natura 2000. **Ukupna vrijednost projekta je 17,2 milijuna kuna.**

Parkovni biseri Slavonije

Prostor Osječko-baranjske županije odlikuje se raznolikošću i bogatstvom prirodnih vrijednosti, kao i cijela Republika Hrvatska koja je, prema biološkoj raznolikosti, jedna od najbogatijih zemalja Europe. Očuvanost prirodnih bogatstva je velika, iako se ne može još uvijek govoriti o sustavnoj brizi za biološku i krajobraznu raznolikost. Također, javna svijest o važnosti očuvanja bioraznolikosti je na niskoj razini te ju je nužno jačati. Upravljanje posjetiteljima nije primjereno u većini zaštićenih područja u OBŽ, a u parkovima u Našicama i Valpovu je u potpunosti izostalo.

Cilj projekta je ojačati društveno -gospodarski razvoj Našica i Valpova kroz održivo korištenje parkova, razvoj specijalizirane ponude portfelja turističkih proizvoda ciljanih prema određenim tržišnim segmentima te veću uključenost lokalne zajednice. J.U. Agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije projektom će aktivno sudjelovati u odabiru i kontroli aktivnosti izrade implementacije GIS sustava s potrebnom opremom za funkcioniranje u parkovima Našicama i Valpovu kao i izradi dvaju dokumenata, Akcijskog plana upravljanja posjetiteljima i Studije vitaliteta za parkove u Našicama i Valpovu.

Vrijednost projekta je 24 milijuna kuna.

Radni sastanak u Našicama - Promicanje održivog razvoja prirodne baštine - Parkovni biseri Slavonije, projekt gradova Našice i Valpovo Parkovni biseri Slavonije, projekt gradova Našice i Valpovo

UREĐENJE ŠUMSKO POUČNE STAZE KOLOĐVAR

UREĐENJE ŠUMSKO POUČNE STAZE KOLOĐVAR NA PODRUČJU OPĆINA ANTUNOVAC; IVANOVAC / ČEPIN

Javna ustanova aplicirala je na natječaju „Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture“ iz mjere 8 „Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma“, podmjere 8.5 „Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava“.

Plan je uspostava i uređenje šumske poučne staze sa odmoristima, vidikovcem, edukacijskim i informacijskim tablama, smjerokazima s fokusom na šumu i krajobrazni sklop, te poboljšanje turističke ponude općine Antunovac.

U jugozapadnom dijelu općine Antunovac u blizini mjesta Ivanovac, nalazi se lokalitet srednjovjekovnog grada/utvrde Kolodvar. Obrubljuje ga šumska struktura koja se dalje proteže južno, a koji zajedno određuju krajobrazno obilježje ovom prostoru. Šuma pripada u gospodarsku jedinicu „Osječke nizinske šume“ i njom gospodare Hrvatske šume. Povijesni lokalitet Ivanovac, srednjovjekovni grad/utvrda Kolodvar, pod zaštitom je u svojstvu nepokretnog kulturnog dobra.

„Wasserburg“ Korodvar je srednjovjekovna utvrda, a nalazi se u ostacima močvare nedaleko Ivanovca uz cestu Čepin – Ivanovac. Utvrda je izgrađena nakon darovanja posjeda obitelji Korod. Prvi put se u pisanim izvorima spominje 1290. godine, pa se ta godina uzima kao godina izgradnje utvrde.

INTERREG HRVATSKA – SRBIJA

Istraživanje ptica Pčelarica (*Merops apiaster*) u prekograničnom području Hrvatske i Srbije

Javna ustanova sudjelovat će u projektu Interreg Hrvatska – Srbija te povodom toga održan je sastanak s projektnim partnerima iz Srbije Pokret Gorana Srbije i projektnim partnerima iz Hrvatske; Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem Požeško-slavonske županije i Hrvatski geološki institut iz Zagreba.

Ciljevi projekta su: promicanje prekograničnog pristupa regionalnom pitanju zaštite pčelarica. Planira se razvoj jedinstvenog sustava prekograničnog nadzora, kao i stvaranje zajedničkog akcijskog plana za zaštitu vrste.

Pčelarice su prema hrvatskom zakonodavstvu strogo ugrožene vrste ptica radi njihovog odumiranja, zaštićene su i Konvencijom o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija) te EU Direktivom o očuvanju divljih ptica.

RADIONICA "ZAŠTITA PRIRODE U POLJOPRIVREDI"

Na osječkom Fakultetu agrobiotehničkih znanosti održana je specijalizirana radionica na temu "Zaštite prirode u poljoprivredi" koja je namijenjena pčelarima i ekološkim proizvođačima hrane. Glavni organizatori radionice su Javna ustanova Agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko - baranjske županije zajedno sa Upravnim odjelom za poljoprivredu Osječko - baranjske županije.

U ime domaćina pozdravne riječi uputio je dekan Fakulteta agrobiotehničkih znanosti iz Osijeka **prof.dr.sc. Krunoslav Zmajić**, a u ime organizatora goste su pozdravili ravnatelj Javne ustanove **Davor Mikulić** i pročelnica Upravnog odjela za poljoprivredu **Silva Wendling**, te ispred Županijskog pčelarskog saveza **Slavko Stojanović**.

Prvi dio radionice bio je namijenjen za pčelare:

Projekt zaštite ptice pčelarice na prekograničnom području potaknula je Javnu ustanovu na ovakvu vrstu radionice zajedno sa JUPP Kopački rit, Fakultetom agrobiotehničkih znanosti, Upravnim odjelom za poljoprivredu Osječko – baranjske županije i Županijskim savezom pčelara. Prvi dio radionice vodili su **prof. dr.sc. Zlatko Puškadija** o odnosu medonosne pčele i okoliša, zatim **prof. dr.sc. Edita**

Štefanić o problemima s unošenjem invazivnih medonosnih vrsta i **dr.sc. ornitolog Ivančica Jurčević Agić** o odnosu pčela i ptica pčelarica.

Drugi dio radionice bio je namijenjen ekološkim proizvođačima:

Ekološka poljoprivreda je vrlo važna za povećanje biološke raznolikosti, te teži održivoj proizvodnji.

Za razliku od konvencionalnih proizvođača ekološki proizvođači u proizvodnji svojih proizvoda ne koriste kemijska sredstva i umjetna gnojiva. Nastavno s navedenim ekološka proizvodnja smanjuje negativan utjecaj na okoliš, već pozitivno utječu na zaštitu i očuvanje prirodnih resursa i očuvanje biološke raznolikosti.

Pročelnica Upravnog odjela za poljoprivredu Osječko – baranjske županije **Silva Wendling, dipl.iur.** predstavila je Mjere potpora iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske i Programa potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju Osječko- baranjske županije. U sklopu radionice **mr.sc. Lidija Maurović Koščak** predstavila je i projekt "Organic Bridge" i Centar za razvoj ekološke proizvodnje u kojima su partneri Osječko – baranjska županija, Grad Valpovo, Tera Tehnopolis d.o.o., Centar za organsku proizvodnju Selenča i Udruženje Terras iz Subotice.

Prof. dr.sc. Mirjana Brmež predstavila je Solidarnu eko grupu (SEG) ekoloških proizvođača Osječko – baranjske županije koja djeluje na mikro razini, a zagovara ekološku proizvodnju i potrošnju na transparentan i solidaran način. Prof. Brmež potaknula je raspravu i o klimatskim promjenama koje negativno utječu na poljoprivrednu proizvodnju.

Na kraju radionice posjetitelji su mogli degustirati ekološke proizvode **OPG Loboda**, **OPG Koprivčić**, **OPG Božić** i **bboil d.o.o. za proizvodnju i trgovinu**.

OPG Loboda OPG Koprivčić

OPG Božić

OPG Loboda

bboil d.o.o. za proizvodnju i trgovinu

MONITORING CILJANIH VRSTA

U cilju praćenja stanja (monitoring) ciljanih vrsta i stanišnih tipova, njihove ugroženosti, Javna ustanova u 2018.g. provela je monitoring slijedećih vrsta:

Monitoring Bijele rode - *Ciconia ciconia*

Monitoring Javna ustanova provodi u suradnji s Hrvatskim društvom za zaštitu ptica i prirode i HAOP-om. U sklopu monitoringa, provodi se i projekt "Zaštita i očuvanje Bijele rode - *Ciconia ciconia* u OBŽ" u suradnji s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Vlasnicima kuća i gospodarskih zgrada na čijim se krovovima nalazi gnijezdo bijele rode isplaćuje se godišnja naknada u visini od 700 kn po gnijezdu.

Svjetski dan roda obilježava se 24. kolovoza kako bi se upozorilo na opadanje te populacije zbog nestanka prirodnih staništa. Bijela roda (*Ciconia ciconia*) većinu života provede kraj čovjeka, gnijezdi se u selima, rjeđe u gradovima, na krovovima kuća, crkava, štagljevima, na stupovima, a hrani na poljoprivrednim površinama. U Hrvatsku dolazi u proljeće i ostaje do kraja ljeta kada počinje selidba prema Africi. Opstanak Bijele rode uvelike ovisi i o načinu života na selu. Modernizacijom poljoprivrede, uporabom pesticida, isušivanjem vlažnih područja i prenamjenama pašnjaka umanjuju se optimalni uvjeti za život rode.

Javna ustanova u suradnji sa HEP-om provodi mjere zaštite od strujnog udara

Rode se gnijezde na krovovima kuća, gospodarskih objekata, električnim stupovima, i zato je iznimno važno provoditi mjere kojima ćemo ih zaštititi i očuvati njihova gnijezda. Javna ustanova provodi redoviti monitoring gnijezda roda na javnim površinama na području Osječko - baranjske županije kako bi zabilježili gnijezda rode koji se nalaze na opasnim mjestima. Do sada smo imali izvrsnu suradnju sa HEP-om koji po našem pozivu postavljaju podloške na električne stupove.

Javna ustanova ima odličnu suradnju i sa Zoo vrtom Osijek jer isti dobio status kao prihvatilište za ranjene ptice. Ukoliko se nađe roda ili neka druga ranjena divlja životinja tada se građani mogu javiti u Javnu ustanovu ili Zoo vrtu koji će preuzet ranjenu životinju, skrbiti se o njoj dok ne ozdravi te se tada ista vraća u prirodu.

Roda u gnijezdu na električnim žicama

Roda na gnijezdu s nosačem

MONITORING ZMIJE; Žuta poljarica - *Dolichophis caspius*

Javna ustanova u suradnji s Hrvatskim herpetološkim društvom – Hyla provodi monitoring zmiје Žute poljarice na području županije, a podatke o istraživanju prosljeđuje HAOP-u.

Kako bi vidjeli stanje zmiје tijekom svibnja obavljen je monitoring na području Batine i Zmajevca (stepska staništa). Žuta poljarica je jedna od najvećih zmiја u Europi, može narasti do 250 cm. Danas u prirodi teško ćemo naići na ovako impozantne primjerke. U Hrvatskoj su do sada nađene jedinke sve ispod 200 cm duljine a nalazišta su na području Osječko – baranjske i Zadarske županije.

Glavni cilj ovogodišnjih istraživanja je bio obilazak područja unutar Osječko – baranjske županije na kojima je vrsta otprije zabilježena kako bi se pronašle nove jedinke koje žive na ovom prostoru i nastavila detaljna istraživanja (morfološka i meristička mjerenja, mjerenja ekoloških parametara itd.). Također je jedan od ciljeva bio obilazak potencijalnih lokaliteta gdje možda obitava žuta poljarica kako bismo proširili znanje o veličini područja gdje ova vrsta živi. Usputno su se bilježile i ostale vrste primijećene herpetofaune. Prema novoj Crvenoj knjizi vodozemaca i gmazova, klasificirana je kao ugrožena svojta (Endangered, EN B1ab(iii)+2ab(iii)). I prema Zakonu o zaštiti prirode je svrstana među strogo zaštićene divlje svojte.

Dosadašnjim istraživanjima HHD Hyla na području Batine i Zmajevca (stepska staništa) zabilježeno je ukupno 5 jedinki (mužjak 2009., ženka 2010., mužjak 2013. te mužjak i ženka 2014., sve različite jedinke). Navedeno nam govori o postojanju malene populacije ovih zmiја, a s obzirom na njihovu veličinu – prisutne su tamo veći broj godina.

Ovogodišnjim istraživanjem u svibnju pronađene su tri jedinke, od čega dva odrasla već poznata mužjaka i jedna juvenilna ženka.

Prilikom monitoringa svaka pojedina jedinka je izvagana, prebrojane i označene ljuskice na truhu (kako bi se utvrdila razlika unutar vrste i spola), uzet DNA uzorak s vrha repa, bris radi utvrđivanja zdravstvenog stanja i ostali parametri.

Iako se provode kontinuirana istraživanja, postoji niz nepoznanica kolika je ta populacija, koliko područje zauzima, kakva je spolna i dobna piramida, gdje polažu jaja, kakav im je fekunditet, koliki je postotak mortaliteta u juvenilnih jedinki, tko su im predatori, čime se žute poljarice na ovom području hrane itd. Dosadašnji broj nađenih jedinki je još uvijek premalen da bi nam dao odgovorne na postojeća pitanja. Nisu nađene niti juvenilne jedinke niti subadultne jedinke koje bi pružile uvid u njihovo odrastanje na ovom području.

Isto tako jedna od bitnih aktivnosti koje Javna ustanova nastoji provesti je informiranje, edukacija i podizanje svijesti šire javnosti o potrebi zaštite žute poljarice, kao ugrožene svojte. Važno je edukacijom promovirati da se radi o neotrovnoj vrsti koja se uglavnom hrani štakorima i malim sisavcima, te tako sprječava prijenos brojnih bolesti. Sudjelovanje lokalnog stanovništva u zaštiti vrlo je bitno jer staništa žute poljarice se nalaze neposredno uz naselja, te ljudi često dolaze u kontakt sa njima.

MONITORING PTICA MOČVARICA NA DUNAVU I DRAVI

Djelatnici Javne ustanove zajedno sa članovima Prirodoslovnog društva "Drava" iz Virovitice odradili su Monitoring ptica močvarica na području Dunava i Drave.

Teren je bio iznimno bogat pticama posebno Bregunicama *Riparia riparia* iako najugroženija vrsta koja je zbog opadanja brojnosti uvrštena u Crvenu knjigu ptica Hrvatske pod osjetljive vrste (VU). Uzrok promjene u brojnosti bregunica i ostalih vrsta ptica močvarica koji se gnijezde na tom području je uglavnom djelovanje čovjeka.

Također smo nailazili na Vodomare *Alcedo atthis*, Pčelarice *Merops apiaster* koje također pripadaju grupi ugroženih vrsta, iako se prema monitorinu može zaključiti da je populacija pčelarica i vodomara stabilna dok je populacija nekih vrsta ptica močvarica dosta u opadanju.

Zimsko prebrojavanje ptica

U suradnji s Parkom prirode Kopački rit i članovima Hrvatskog društva za zaštitu ptica i prirode sudjelovali smo u zimskom prebrojavanju ptica. Za prebrojavanje močvarica uobičajen je siječanj koji je najpogodniji mjesec jer su tada sve ptice močvarice stigle na svoja zimovališta (pri čemu sredina siječnja predstavlja optimalni period za prebrojavanje). Ptice močvarice sve su ugroženija skupina ptica zbog uništavanja močvarnih staništa širom svijeta.

MONITORING ČAPLJI (ARDEIDAE)

U sklopu provedbe projekta Coop MDD, Javna ustanova provela je monitoring Čaplji na području petrijevačkih ribnjaka, ribnjaka Donji Miholjac i Posebnog ornitološkog rezervata Podpanj.

ostalih vrsta ptica: kukavica, labudovi, patke, liske, njorke, divlje patke, trčke, čak i na području Podpanja pronađeno je pet orlova štekavca. Monitorinzima obuhvatit će se cijela Osječko-baranjska županija, pri čemu će se za kraj projekta izraditi Akcijski plan očuvanja vrsta.

Provedenim Monitoringom na ribnjacima prebrojane su sve vrste čaplji (siva, mala i velika bijela, danguba i ostale), od

Foto: mr.sc. Željko Černić

MONITORING ŠIŠMIŠA (*CHIROPTERA*) U SAKRALNIM OBJEKTIMA NA PODRUČJU OSJEČKO – BARANJSKE ŽUPANIJE

Predviđeno Godišnjim programom rada Javna ustanova odradila je monitoring šišmiša (*Chiroptera*) u sakralnim objektima na području županije. Šišmiši su rasprostranjeni posvuda, a tijekom života nastanjuju različite tipove staništa pa i ona staništa koja su pod velikim utjecajem čovjeka, a također se nastanjuju u umjetna skloništa kakvi su tavan zgrada, dvorci i crkve. Djelatnici Javne ustanove obišli su vjerske objekte na području Osječko - baranjske županije te su na osnovu dokaza guano (izmeta) i mrtvim jedinkama šišmiša dokazali njihovu prisutnost.

Prema dosadašnjim istraživanjima zabilježene su vrste šišmiša *Plecotus* sp. (Dugouhi šišmiš) i *Eptesicus serotinus* (Kasni noćnjak) i to u crkvama na području županije. Stručna služba Javne ustanove nailazila je na guano (izmet) šišmiša na tavanima crkava. Guano se inače koristi u eko poljoprivredi kao gnojivo jer je bogato makro i mikro elementima. U Hrvatskoj je zabilježeno 35 vrsta šišmiša od 45 vrsta u Europi, a na zemlji je zabilježeno više od 1150 vrsta šišmiša. Šišmiši su sisavci i prema Zakonu o zaštiti prirode strogo su zaštićeni.

Šišmiši su iznimno važan dio svjetskih ekosustava i indikatori su zdravlja okoliša, te su bitna karika u prirodnom obnavljanju tropskih šuma, opravljanju čitavog niza biljaka koje cvatu noću i kontroliraju brojnost noću aktivnih kukaca.

Kako bi smo utvrdili prisutnost pojedinih vrsta šišmiša koristi se uređaj bat- detektor. Taj uređaj nam omogućuje prisutnosti šišmiša slušanjem njihovih ultrazvučnih eholoških signala pretvarajući ih u frekvencije čujne ljudskom uhu. Bat - detektorom se može odrediti i vrsta/rod šišmiša jer im se

signali razlikuju frekvencijom i trajanjem. Monitoring se najčešće obavlja noću kada su šišmiši aktivni pa sve do izlaska sunca. Šišmiši su najmanje proučena skupina životinja, a ljudi ih se boje zbog njihovog izgleda i zbog mita o zapetljavanju u kosu, sisanje krvi kao "vampiri" i sl, što nije točno, jer se šišmiši isključivo hrane kukcima, pa čak i onima koji nama noću sišu krv kao komarci.

Potkrovlje u crkvi u Duboševici

Mrtva jedinka šišmiša

Crkva Sv. Petra i Pavla u Topolju

OBILJEŽAVANJE VAŽNIJIH DATUMA U ZAŠTITI PRIRODE

MEĐUNARODNI DAN BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI I DAN ZAŠTITE PRIRODE

Međunarodni dan biološke raznolikosti obilježava se 22. svibnja, a u Hrvatskoj od 1993. godine, pa se stoga ove godine programi odvijaju pod sloganom „25 godina očuvanja bioraznolikosti“ s namjerom da se naglasi napredak u postizanju ciljeva očuvanja na nacionalnoj i na globalnoj razini. Javna ustanova u suradnji s ZOO vrtom Osijek obilježila je Međunarodni dan Biološke raznolikosti i Dan zaštite prirode u ZOO vrtu Osijek.

Stručna voditeljica Ivana Buzuk i stručna suradnica Željka Vrebac, su u suradnji s Tatjanom Elez (Zoo vrt) održale predavanja o bioraznolikosti Osječko-baranjske županije, pri čemu su posjetiteljima pokazani stanovnici ZOO vrta od kojih ističemo: žutouha kornjača - *Trachemys scripta elegans*, bradata Agama - *Pogona vitticeps*, kuglasta „beba“ Pitona - *Python regius*.

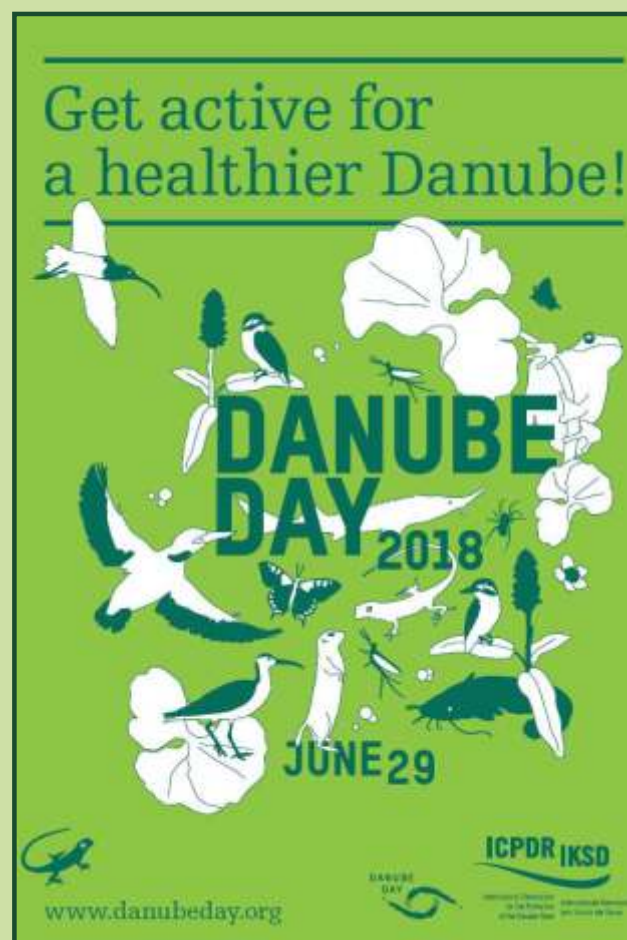
Isto tako posjetitelji su imali priliku vidjeti rogove Jelena lopatara - *Dama dama*. Među jelenima u Osječko-baranjskoj županiji najzastupljeniji je Obični jelen (Europski jelen) - *Cervus elaphus*.

MEĐUNARODNI DAN DUNAVA

Dan Dunava obilježava se svake godine 29. lipnja. Dunav je iza Volge druga najduža i vodom najbogatija rijeka u Europskoj uniji. Dunav je kroz povijest uvijek bio važan međunarodni plovni put. Rijeka Dunav teče kroz ili čini granicu ovih država od izvora prema ušću a to su: Njemačka, Austrija, Slovačka, Mađarska, Hrvatska, Srbija, Bugarska, Rumunjska, Modlavija i Ukrajina a u riječni sastav Dunava spadaju i Italija, Poljska, Švicarska, Češka, Slovenija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Makedonija i Albanija.

Republika Hrvatska je jedna od prvih država koja je podržala ideju zaštite rijeke Dunav time što je potpisala Konvenciju o suradnji na zaštiti i održivoj uporabi rijeke Dunav. Veliki dio Podunavlja uvršten je u ekološku mrežu Natura 2000. Posljednjih godina provodi se čitav niz aktivnosti u cilju unapređenja upravljanja ovim područjem. Rezultat toga je proglašenje Regionalnog parka Mura – Drava te Prekograničnog rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav između Hrvatske i Mađarske. Vlada Republike Hrvatske 10. veljače 2011. donijela uredbu o proglašenju Regionalnog parka Mura – Drava koji se proteže kroz pet županija Republike Hrvatske Međimursku, Varaždinsku, Koprivničko-križevačku, Virovitičko - podravsku i Osječko - baranjsku županiju, u ukupnoj površini od 87.680,52 ha a najveći udio u površini parka pripada Osječko – baranjskoj županiji 29, 84 %. Park prirode Kopački rit također ima veliki značaj kao zaštićeno područje jer je dio Prekograničnog rezervata Biosfere Mura – Drava – Dunav.

Djelatnici JU. Agencije za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko - baranjske županije i djelatnici JUPP Kopački rit u obilježavanju Dana Dunava u Erdutu

NOĆ ŠIŠMIŠA

Europska noć šišmiša obilježava se širom Europe pod okriljem Sporazuma o zaštiti europskih populacija šišmiša (EUROBATS). Javna ustanova ove godine je obilježila Noć šišmiša u Muzeju likovnih umjetnosti u Osijeku zajedno sa udrugom Biti bolji, udrugom studenata biologije ZOA i školom primijenjene umjetnosti i dizajna Osijek.

Odaziv djece i roditelja je bio neočekivano velik, a posebno važni gosti su nam bili štićenici SOS dječjeg sela Ladimirevci. Radionice za djecu predvodili su djelatnici Muzeja likovnih umjetnosti i učenici Škole primijenjene umjetnosti i dizajna koji su sudjelovali u uređivanju prostora zajedno sa djelatnicima Javne ustanove. Studenti biologije iz udruge ZOA prezentirali su šišmiše u formalinu i druge životinje koje su djeci bile najzanimljivije, zatim su uz prezentaciju pokazali i uređaj za praćenje šišmiša bat – detektor. Dok su roditelji slušali predavanja o šišmišima djeca su pripremala prezentaciju svojih radova. Na manifestaciji je sudjelovala i pročelnica županijskog Upravnog odjela za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu Sandra Filipović

Udruga studenata biologije ZOA s djecom

MEĐUNARODNI DAN RIJEKE DRAVE

Na početku trodnevnog obilježavanja Dana rijeke Drave u prostorijama velike Županijske vijećnice u Osijeku održana je press konferencija i panel rasprava pod nazivom „Projekti i izazovi zaštite i održivog razvoja uz rijeku Dravu“, na kojoj su predstavljeni projekti koji doprinose očuvanju jedne od posljednjih prirodnih rijeka u Europi, modele održivog razvoja te mogućnosti razvoja turizma uz rijeku Dravu. Press konferencija i panel rasprava samo je dio trodnevnog događanja organiziranog povodom obilježavanja Međunarodnog dana Drave, koji je se za sve građane održan u subotu 22. i nedjelju 23.09.2018. godine.

Subotnji program započeo je u Vodenici (Gornjodravaska obala) svečanom regatom čamcima, a za djecu je održana radionica bojanja dravskom vodom koju su predvoditi djelatnici Muzeja likovnih umjetnosti iz Osijeka. U prostorijama Vodenice bile su izložene i pobjedničke fotografije Foto natječaja „Živjeti s Dravom“ koji je bio u sklopu programa za učenike 7 i 8 razreda osnovnih škola i srednjih škola na području gradova Osijeka, Belišća i Donjeg Miholjca. Najveći broj fotografija prijavljeno je iz osnovne i srednje škole Donji Miholjac, Škole primijenjene umjetnosti i dizajna iz Osijeka, Poljoprivredne i veterinarske škole Osijek i Medicinske škole Osijek.

Pobjednici nagradnog natječaja su:

1. nagrada - Vožnja čamcem u Parku prirode Kopački rit osvojila je Dunja Diković
2. nagrada - Adrenalinski park u Kući u prirodi Zlatna Greda osvojila je Petra Sušac
3. nagrada - Fotomonografija „Razotkrivene tajne naših rijeka Mura-Drava-Dunav-Kupa“ osvojili su: Ema Čmelak i Roko Đuračić

Drugi dio subotnjeg događanja nastavio se u Amfiteatru (Katakombe) gdje su posjetitelji imali priliku uživati u nastupu učenika Glazbene škole Franje Kuhača uz prigodni glazbeni program. Na kraju manifestacije svi posjetitelji su bili pozvani na fiš paprikaš u restoran „Iktus“.

Nedjeljni program počeo je u 11 sati kod Iktusa, gdje su građani dočekali bicikliste i kajakaše, koji su se spuštati od Belišća do Osijeka.

Manifestaciju su zajednički organizirali J.U. Agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije, Regionalna razvojna agencija Slavonije i Baranje, Osječko-baranjska županija, Muzej likovnih umjetnosti Osijek, Udruga za zaštitu prirode i okoliša Zeleni Osijek, Grad Osijek, Turistička zajednica Osječko-baranjske županije te Turistička zajednica Grada Osijeka.

Fotografije: Zlatko Pavošević i Muzej likovnih umjetnosti Osijek

OBILJEŽAVANJE VAŽNIJIH DATUMA U ZAŠTITI PRIRODE

OBILJEŽEN SVJETSKI DAN PTICA SELICA

Budući da ptice migriraju tijekom različitih godišnjih doba, Svjetski dan ptica selica obilježava se svake druge subote u svibnju i listopadu.

Povodom tog dana Javna ustanova u suradnji sa Parkom prirode Kopački rit i Hrvatskim društvom za zaštitu ptica i prirode (HDZPP) obilježila je Svjetski dan ptica selica u Kopačkom ritu.

Zajedno sa Muzejom likovnih umjetnosti iz Osijeka drugi dan smo organizirali radionicu za djecu povodom Svjetskog dana ptica selica.

U Kopačkom ritu je zabilježeno oko 300 vrsta ptica od kojih su mnoge selice, a također neke vrste iz Sjevernih krajeva dolaze u Kopački rit zimovati. Ornitolozi iz HDZPP-a educirali su djecu Osnovne škole Bilje i djecu iz vrtića iz Kopačeva o zaštiti ptica selica, te im pokazali kako se prstenuju (označavaju) ptice. Mnoge životinje ne provedu zimu u svom staništu već, se sele u toplije krajeve. Najpoznatije selice su upravo ptice. Ptice se najčešće sele u toplije krajeve zbog nedostatka hrane, razmnožavanja više nego zbog hladnoće. Kod nekih vrsta na put prema jugu kreću odrasle jedinke, zatim mladunci. Ptice putuju pojedinačno ili u manjim grupama, ovisno o vrsti. Većina ptica uglavnom putuju noću, pa ih ljudi manje zapažaju. Svaka vrsta ptica ima svoje stalno mjesto zimovanja, te se najčešće ptice iz Europe sele u Afriku i Bliski istok.

SKUP RAVNATELJA U METKOVIĆU

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Dubrovačko-neretvanske županije po prvi puta domaćin je Skupa ravnatelja javnih ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode koji se održao u Metkoviću od 3. do 5. listopada 2018. godine na kojemu je sudjelovao i naš ravnatelj Davor Mikulić i viši stručni savjetnik Gordan Matković.

Uz ravnatelje, skupu su prisustvovali i gosti iz Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Grada Metkovića te Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (HAOP).

Cilj Skupa je razmjena iskustava u upravljanju zaštićenim područjima i područja ekološke mreže, kao i izazovima s kojima se ravnatelji susreću u svakodnevnom poslovanju.

Prvi dan u Hotelu "Narona" održan je Okrugli stol s predstavnicima Ministarstva zaštite okoliša i energetike te Hrvatske agencije za okoliš i prirodu na kojem se raspravljalo o budućnosti sektora zaštite prirode u Republici Hrvatskoj, financiranju upravljanja područjima ekološke mreže 2000 kojima upravljaju županijske javne ustanove, pravilniku o postupku davanja koncesijskog odobrenja u zaštićenom području, projektu Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000 te Nacrtu osnovnog unutarnjeg ustrojstva županijskih javnih ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode s osnovnim opisom poslova pojedinih službi i prijedlogom sistematizacije radnih mjesta. Sudionici Skupa posjetili su zidine i kulu Kaštiu u Stonu, Prirodoslovni muzej u Metkoviću, gradske zidine Dubrovnika i brdo Srđ.

5th STEERING COMMITTEE MEETING AND PARTNER WORKSHOP COOP MDD

Početak listopada u organizaciji NP Balaton u Mađarskoj održana je 5th Steering Committee Meeting And Partner Workshop Coop MDD, na kojoj je iz Javne ustanove sudjelovala stručna voditeljica Ivana Buzuk. Na četverodnevnoj konferenciji raspravljalo se o aktivnostima projekta, mogućnosti prijave na 3. Call for proposal, te predstavljeni su Pilot akcijski planovi iz Virovitičko-podravске i Osječko – baranjske županije.

POTPISAN MEMORANDUM O SURADNJI UPRAVLJAČA UNESCO REZERVATA BIOSFERE MURA-DRAVA-DUNAV

Dana 09. listopada 2018.g. (ponedjeljak) u Mohaču (HU) održana je svečanost potpisivanja Memoranduma o suradnji upravljača UNESCO Rezervata Biosfere Mura-Drava-Dunav. Cilj potpisanog memoranduma je uspostava suradnje i zajedničkog nastupanja (sudjelovanja) u projektima, istraživanjima i sl., između republike Hrvatske i Mađarske.

Na potpisivanju navedenog memoranduma sudjelovali su upravljači iz Republike Hrvatske i Mađarske. Iz Javne ustanove sudjelovao je ravnatelj Davor Mikulić kao jedan od potpisnika memoranduma.

KOPAČKI RIT JUČER, DANAS, SUTRA 2018 7. SIMPOZIJ S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

U organizaciji Javne ustanove Parka prirode Kopački rit, Javne ustanove Agencije za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko- baranjske županije, Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek, Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti i odjela za biologiju, sastavnice Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku započeo je 7. Simpozij s međunarodnim sudjelovanjem Kopački rit jučer, danas sutra 2018. Međunarodnu potporu organizaciji simpozija dali su međunarodna udruga zaštićenih područja uz rijeku Dunav (DANUBEPARKS) i međunarodna znanstvena udruga Balkan Environmental Association (B.EN.A).

Simpozij je tematski usmjeren na bioraznolikost, ekologiju i stanje okoliša u PP Kopački rit, te se promiče i multidisciplinarni pristup u obradi tema iz obrazovanja, povijesti, jezikoslovlja, turizma i održivog razvoja. Pokrovitelji simpozija su: Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Privredna banka Zagreb d.d., Osječko – baranjska županija i izdavačka kuća Alfa d.d. Zagreb.

12. SKUP STRUČNIH SLUŽBI U NACIONALNOM PARKU BRIJUNI

U organizaciji Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (HAOP) od 24. do 26. listopada 2018. u Nacionalnom parku Brijuni održan je 12. skup stručnih službi na kojemu su sudjelovale stručne službe svih Javnih ustanova koje upravljaju zaštićenim područjima. Na skupu se raspravljalo o raznim temama, među

kojima su predstavljene smjernice za izradu godišnjih programa i izvješća o ostvarivanju godišnjih programa, status provedbe OPKK projekata i uključivanje djelatnika JU u njihovu provedbu, globalni trendovi u objavi podataka o bioraznolikosti, strane i invazivne vrste u RH i razne druge zanimljive teme iz područja zaštite prirode. Osim predavanja sudionici skupa su imali priliku i za terenski obilazak Brijuna uz vodiče iz NP Brijuni.

VELIKA AKCIJA ČIŠĆENJA U PARKU PRIRODE KOPAČKI RIT

Na prilazu Prijemnog centra Parka prirode Kopački rit u Kopačevu u petak 09. studenog bila je velika akcija čišćenja otpada i smeća koje pojedinci nesavjesno ostavljaju. Cilj akcije je proširiti svijest javnosti o važnosti odgovornog gospodarenja otpadom s ciljem očuvanja okoliša i prirode.

Akciji su prisustvovali osim djelatnika JU Kopački rit i župan Osječko - baranjske županije Ivan Anušić, ministar zaštite okoliša i energetike Tomislav Čorić sa suradnicima, Zoran Đuroković - generalni direktor Hrvatskih voda, načelnik općine Bilje Željko Cickaj, predstavnici braniteljskih udruga, članovi lovačkog i ribolovnog društva, djelatnici NP Kornati koji su bili u posjeti Kopačkom ritu, učenici OŠ Bilje i djelatnici naše Javne ustanove.

“Ministar Čorić je naglasio kako je Hrvatska jedna od najljepših zemalja u svijetu. - Hrvatska ima ogroman prirodni potencijal, 37 posto kopnenog područja je zaštićeno mrežom Natura 2000, međutim moramo promišljati o tomu da to bogatstvo moramo i sačuvati. U tom smislu je današnja i sve buduće akcije koje će biti pokrenute da osvijestimo građane koliko je važno zaštititi prirodu - rekao je ministar.”

Fotografije preuzete: Osječko – baranjska županija

Special International event for Local Communities in TBR MDD 8th – 11th of November Velika Polana and Kick-off of the Amazon of Europe Bike Trail project

U sklopu provedbe projekta Coop MDD u Velikoj Polani (Slovenija) održan je Specijalni prekogranični događaj za lokalne zajednice na području UNESCO Rezervata Biosfere Mura-Drava-Dunav i Kick-off konferencija za projekt Amazon of Europe Bike Trail na kojemu su sudjelovali ravnatelj i stručna voditeljica naše Javne ustanove.

Prvog dana kroz niz prezentacija predstavljene su mogućnosti razvoja i modeli suradnje na području UNESCO Rezervata Biosfere Mura-Drava-Dunav, te održana je početna konferencija za projekt Europe Bike Trail.

Drugi dan bio je rezerviran za terenski obilazak u sklopu kojeg je domaćin predstavio River's cool Copek Mlin u Maloj Polani koja je financirana sredstvima iz projekta coop MDD.

Nakon terenskog obilaska održan je Sajam lokalnih proizvođača s područja UNESCO Rezervata Biosfere Mura-Drava-Dunav. Osječko-baranjsku županiju predstavio je OPG Pavičić s svojim proizvodima.

Izvor: Amazon of Europe Bike trail

COOP MDD projektni partneri

Više informacija o zaštiti divljih svojti i ostalih prirodnih vrijednosti možete pronaći:

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

Radnička cesta 80, Zagreb
Tel: 01/3717-111 (centrala)
Faks: 01/3717-149
www.mzoip.hr

HAOP

HRVATSKA AGENCIJA ZA
OKOLIŠ I PRIRODU

Radnička cesta 80/7
10 000 Zagreb

Tel:
+385 1 4886 840
+385 1 5502 900
+385 1 5502 980 - korisnička podrška za sustav ROO
+385 1 4628 880 - korisnička podrška za sustav e-ONTO

Fax:
+385 1 4826 173
+385 1 5502 901

E-pošta: info@haop.hr

<http://www.haop.hr>

**PARKOVI
HRVATSKE**

